

טלי שוורצשטיין בסר, מנהלת בית הספר "אוסישקין", כפר סבא

התקופה הנוכחית היא תקופה "פרועה". היא "פרועה" כי מייצרת כמעט כל יום מצב חדש בשטח, כמעט כל יום התמודדות ממקום אחר. היא "פרועה" כי מייצרת מתווים מסודרים, אבל מצד שני, הם מגיעים פעמים רבות בלילה, בערב חג ובדרך כלל תחילה לתקשורת, ולאחר מכן בשרשור של ווטסאפ מכל עבר ואז במיילים ו"זומים". היא "פרועה" כי כדי ליישם את המתווים הללו לעתים תוך יום, היא דורשת פריצה של מסגרות הזמן, היא מייצרת עבודה בלילות, בשעות לא שעות ושוחקת את הכוחות בשטח. היא "פרועה" כי גם אם המתווים מסודרים, כולנו עדים להתנצחויות והתלבטויות של המובילים אותנו על הדרך הנכונה, מדדי התחלואה, חווים תזוזה ואז נסיגה ממה שכבר סוכם ושוב משנים. היא "פרועה" כי מכילה חלקים בלתי נשלטים ובלתי ידועים לאף אחד ואחת, של מקדם תחלואה, הדבקה, העברה.

ועוד לא דיברנו על המצב הרגשי – על המורה שצריכה להגיע לכיתה וללמד עם מסכה ולשמור מרחק מהילדים והילדות שליבה יוצא אליהם, לשמור על יישום כל הנהלים, על הריחוק הפיזי ומצד שני להצליח להעביר את החום, את האהבה הרבה, לגעת ללא מגע. עוד לא דיברנו גם על המורה שיודע שבבית יש לו בן משפחה בסיכון והוא חייב להיזהר בכל צעד ושעל, שחס וחלילה לא יביא הביתה את הנגיף. כמה אחריות, כמה חרדה, כל יום כל שעה. על המורה הוותיקה, שעוד שנים ספורות יוצאת לפנסיה ופתאום נחתה עליה כל הטכנולוגיה ה"מזממת" הזו שמצמצמת את הילדים למשבצות, את חומרי הלימוד לקישורים, את הספרים למסכים. היא שרק אתמול הדריכה את הסטודנטית שזה עתה הצטרפה לצוות, זקוקה בעת להדרכתה, ליכולותיה הטכנולוגיות, חייבת אותה כדי לקיים למידה. ועוד לא דיברנו על התקופות שכולנו ספונים בבתיים, אין יוצא ואין בא, וכולנו מתראים רק על המסכים, מנסים לראות עיניים, ליצור את הקשר הישיר, להעביר את האמפתיה, לזהות את הקושי, לתת מענה אנושי, להכיל, לחבק לאהוב.

ועוד לא דיברנו על התלמידים והתלמידות – שפתאום רואים רק חצאי פנים של כולם, שלא מצליחים לזהות כשאנחנו מחייכות לעברם. ילדים וילדות שלמדו בעצמם. להתהלך עם הפה חסום, להרגיש את הגומיות האלה מושכות להם כל הזמן את האוזניים, לשוחח כך עם החברות והחברים שלהם. ילדים וילדות שפעם פרצו בריצה משוחררת לחצר – צריכים בעת להסתפק בשטח קטן ותחום, ללא כדור, ללא מגע, לשחק לעצמם. או במשחקים שבהם לא נוגעים. ועוד לא דיברנו גם על הגדולים יותר, שיוצאים מהבתים רק אחרי שהלימודים הסתיימו ומגיעים בהיחבא אחר הצהריים, להרגיש את החצר, לשחק בחצרות, לראות חברות וחברים פעם אחת לא שטוחים, פעם אחת בגוף שלם.

ובתוך כל המציאות ה"פרועה" הזו, מאחורי המסכות, מאחורי המסכים, האנושיות מנצחת. החברות, הערבות ההדדית, ה"ביחד" של כולנו, מייצבים את עמוד השדרה של חברה, של קהילה שחותרת ללא הפסקה, באותו הכיוון ומתוך עזרה זה לזה. לאורך ההיסטוריה ידע האדם תקופות אינספור של מצוקה, של חולי, חווה תופעות הרסניות ובלתי נשלטות. הדרך היחידה שבה הייתה לו סיכוי לצלוח זאת הייתה כשלא התמודד לבד. כבר עכשיו, כולנו לא מה שהיינו לפני ה"קורונה" – למדנו המון ובכל הרבדים. נוצרו ביננו קשרים חדשים, חברויות, גילינו על עצמנו הרבה, במקביל להסתגרות נוצרה גם פתיחות מסוג אחר, ביננו. האתגר הנוכחי שאיתו כולנו מתמודדים מבהיר לנו מה חשוב באמת, מה טמון בבסיס הדברים כולם, מה עושה את החיים שלנו כאן, המאויימים תדיר, למשמעותיים ואפילו לנצחיים – החיבור ביננו, ההליכה המשותפת, החמלה, האהבה, האנושיות. אם זה לא שיעור... לכל מורה ומורה, לכל תלמיד ותלמידה... אז מהו שיעור?!